

BANKALARIN NET İSTİKRARLI FONLAMA ORANI HESAPLAMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; bankaların uzun vadede konsolide ve konsolide olmayan bazda maruz kalabilecekleri fonlama riskinin likidite düzeylerinin bozulmasına yol açmasını önleyebilmek amacıyla istikrarlı fonlama yapımlarını sağlamaya yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 43 üncü ve 46 ncı maddeleri, 47 nci maddesinin birinci fıkrası, 77 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 93 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Canlı alacak: 22/6/2016 tarihli ve 29750 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan alacakları,
- c) Finansal kuruluş: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan finansal kuruluşları,
- ç) Kamu kuruluşu: 23/10/2015 tarihli ve 29511 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kamu kuruluşlarını,
- d) Kanun: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,
- e) Kredi kuruluşu: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi kuruluşlarını,
- f) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- g) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- ğ) Menkul kıymet finansman işlemleri: Repo işlemleri, ters repo işlemleri, menkul kıymet ödünç işlemleri ve kredili menkul kıymet işlemlerini,
- h) Operasyonel mevduat/katılım fonu: 21/3/2014 tarihli ve 28948 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen özellikleri taşıyan mevduat/katılım fonunu,
- ı) Perakende müşteri: Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan müşterileri,
- i) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,
- j) Türev işlem: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi türevleri ile 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen türev finansal araçları,
- k) Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS): Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından Türkiye Muhasebe Standardı, Türkiye Finansal Raporlama Standardı, Türkiye Muhasebe Standardı Yorum ve Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorum adlarıyla yayımlanan standartları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Net İstikrarlı Fonlama Oranı

Net istikrarlı fonlama oranı hesaplaması

MADDE 4- (1) Net istikrarlı fonlama oranı, mevcut istikrarlı fon tutarının gerekli istikrarlı fon tutarına bölünmesi suretiyle konsolide ve konsolide olmayan bazda hesaplanır.

(2) Mevcut istikrarlı fon, bankaların yükümlülük ve özkaynaklarının kalıcı olması beklenen kısmını; gerekli istikrarlı fon, bankaların bilanço içi varlıklarının ve bilanço dışı borçlarının yeniden fonlanması beklenen kısmını ifade eder.

(3) Özkaynak hesaplama dönemleri itibarıyla aylık olarak hesaplanan konsolide ve konsolide olmayan net istikrarlı fonlama oranının Mart, Haziran, Eylül ve Aralık dönemleri itibarıyla üç aylık basit aritmetik ortalaması yüzde yüzden az olamaz. Kurul, TCMB'nin uygun görüşü alınmak suretiyle, yabancı para cinsinden konsolide ve konsolide olmayan bazda hesaplanan net istikrarlı fonlama oranı için asgari bir oran tesis etmeye, bu oranın hesaplanmasına ve tutturulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(4) Kurul, TCMB'nin uygun görüşü alınmak suretiyle fonlama riski düzeylerini dikkate alarak banka ya da banka grubu bazında daha ihtiyatlı usul ve esaslar belirleyebilir.

(5) Kalkınma ve yatırım bankaları, Kurulca aksi belirleninceye kadar, üçüncü fıkrada belirlenen asgari oranları tutturmaktan muaftır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mevcut İstikrarlı Fon

Mevcut istikrarlı fon

MADDE 5- (1) Mevcut istikrarlı fon hesaplamasında;

a) Uzun vadeli yükümlülüklerin kısa vadeliyle,

b) Gerçek kişi müşteriler ile perakende müşterilerden sağlanan bir yıldan kısa vadeli fonların, diğer kişilerden sağlanan aynı vadedeki fonlara, göre daha kalıcı oldukları değerlendirilir.

(2) Mevcut istikrarlı fon tutarı, bankaların yükümlülük ve özkaynak unsurlarının TFRS uyarınca değerlendirilmiş tutarlarına ilgili dikkate alma oranları uygulandıktan sonra bulunacak tutarlar toplanarak hesaplanır.

(3) Bir yükümlülüğün ya da özkaynak unsurunun vadesi tespit edilirken, yapılan sözleşme gereği ödeme yapılma ihtimali olan en erken gün dikkate alınır.

(4) Ödenmesi bankanın ihtiyarında olan yükümlülük ve özkaynak unsurlarının vade sınıflaması yapılırken, bankanın itibar riskini gözetererek ödememe opsiyonunu kullanmaktan kaçınabileceği göz önünde bulundurulur.

(5) Piyasa tarafından bir yükümlülük veya özkaynak unsurunun vadesinden önce itfa edilmesinin beklenildiği durumlarda, söz konusu yükümlülük veya özkaynak unsuru beklenen ödeme tarihine göre hesaplamada dikkate alınır.

(6) Uzun vadeli yükümlülük ve özkaynak unsurlarının, vadesinden önce ödenmesi beklenen kısımları ödemelerin yapılacağı ilgili vade diliminde hesaplamaya katılır.

(7) Kıymetli maden cinsinden yükümlülükler, nakit ödeme ya da teslimatlı ödeme ayrımı yapılmaksızın işlemin karşı tarafına ve kalan vadesine göre ilgili dikkate alma oranı uygulanır.

Türev yükümlülükler

MADDE 6- (1) Türev yükümlülükler, Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-2'sinin ikinci kısmının birinci bölümünde belirtilen cari piyasa değerlerinden negatif değere sahip olanların mutlak değeri üzerinden, varsa değişim teminatı olarak verilen teminatlar indirilmek suretiyle hesaplamaya katılır. Değişim teminatı olarak verilen teminatlar bilanço içinde izlenseler dahi gerekli istikrarlı fon hesaplamasında varlık olarak dikkate alınmaz.

(2) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-2'sinin ikinci kısmının birinci bölümünün yedinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyan netleştirme sözleşmelerinin kapsadığı türev işlemler netleştirilmek suretiyle dikkate alınır.

Yüzde yüz dikkate alma oranına tabi tutulan yükümlülükler ve özkaynak unsurları

MADDE 7- (1) Mevcut istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki yükümlülükler ve özkaynak unsurları yüzde yüz dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) 5/9/2013 tarihli ve 28756 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmeliğin 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası ile 9 uncu maddesinde belirtilen indirimler uygulanmaksızın hesaplanan ana sermaye ve katkı sermaye toplamı.

b) Açık ya da gömülü olarak bir yıldan daha kısa bir sürede geri çağırılma opsiyonu içerenler hariç olmak üzere kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olan (a) bendinde yer almayan özkaynak unsurları.

c) Kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olan tüm yükümlülükler.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında katkı sermaye hesaplamasına dahil edilen borçlanma araçlarından kalan vadesi bir yıldan kısa olanlar dikkate alınmaz.

(3) Kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olan gerçek kişi ve perakende müşteri mevduatları/katılım fonlarının vadeden önce ödenmesi halinde mudinin alacağı faiz gelirinden/kâr payından daha yüksek bir kayba uğramayacağı mevduat/katılım fonları birinci fıkranın (c) bendi hesaplamasında dikkate alınmaz.

Yüzde doksan beş dikkate alma oranına tabi tutulan yükümlülükler

MADDE 8- (1) Mevcut istikrarlı fon hesaplamasında, Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen istikrarlı mevduat/katılım fonundan vadesiz veya kalan vadesi bir yıldan kısa olanlar ile kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olanların vadeden önce ödenmesi halinde, mudinin alacağı faiz gelirinden/kâr payından daha yüksek bir kayba uğramayacağı vadeli mevduat/katılım fonu yüzde doksan beş dikkate alma oranına tabi tutulur.

Yüzde doksan dikkate alma oranına tabi tutulan yükümlülükler

MADDE 9- (1) Mevcut istikrarlı fon hesaplamasında, Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları ile 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen düşük istikrarlı mevduat/katılım fonundan vadesiz veya kalan vadesi bir yıldan kısa olanlar ile kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olanların vadeden önce ödenmesi halinde, mudinin alacağı faiz gelirinden/kâr payından daha yüksek bir kayba uğramayacağı vadeli mevduat/katılım fonu yüzde doksan dikkate alma oranına tabi tutulur.

Yüzde elli dikkate alma oranına tabi tutulan yükümlülükler ve özkaynak unsurları

MADDE 10- (1) Mevcut istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki yükümlülükler yüzde elli dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlar dışındaki kurumsal müşterilere olan kalan vadesi bir yıldan kısa olan yükümlülükler.

b) Kalan vadesi bir yıldan kısa olan Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen operasyonel mevduat/katılım fonu.

c) Merkezi yönetimler, kamu kuruluşları, çok taraflı kalkınma bankaları ve ulusal kalkınma bankalarına olan kalan vadesi bir yıldan kısa olan yükümlülükler.

ç) Kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar ile merkez bankalarına olan yükümlülükler dahil kalan vadesi altı ay veya altı aydan uzun bir yıldan kısa olan yukarıdaki hükümlerde yer almayan özkaynak unsurları ile diğer yükümlülükler.

Yüzde sıfır dikkate alma oranına tabi tutulan yükümlülükler ve özkaynak unsurları

MADDE 11- (1) Mevcut istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki yükümlülükler yüzde sıfır dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hariç kalan vadesi altı aydan kısa olan kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar ile merkez bankalarına yükümlülükler.

b) Kısa pozisyonlar ve vadesi belli olmayan pozisyonlar dahil belirli bir vadesi olmayan diğer yükümlülükler.

c) Vadesine bakılmaksızın, 6 ncı madde uyarınca hesaplanan türev yükümlülüklerin 15 inci madde uyarınca hesaplanan türev varlıklardan fazla olan kısmı.

ç) Türev sözleşmeler için alınan başlangıç teminatları ile 15 inci maddenin birinci fıkrasındaki nitelikleri haiz olmayan alınan değişim teminatları.

d) Finansal araçların, dövizin ve emtianın alımından kaynaklanan ve ödeme ya da tesliminin ilgili piyasa veya işlem türüne ilişkin standart süreç içinde ya da uzlaşma/teslim tarihinde gerçekleşmesi beklenen veya uzlaşma/teslim tarihinde gerçekleşmemesine rağmen ileride yerine getirileceği beklenen yükümlülükler.

e) Yukarıdaki hükümlerde belirtilenler dışında kalan yükümlülükler ile özkaynak unsurları.

(2) Ertelenmiş vergi yükümlülükleri ile azınlık payları, birinci fıkranın (b) bendi kapsamında değerlendirilmez. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri en yakın ödeme tarihi, azınlık payları ise etkin vadeleri dikkate alınarak ilgili dikkate alma oranına tabi tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gerekli İstikrarlı Fon

Gerekli istikrarlı fon

MADDE 12- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında;

a) Reel sektörü fonlama faaliyetinin devamlılığının sağlanması için reel sektöre kullanılan kredilerin belli bir kısmının yenileneceği,

b) Müşteri ilişkilerinin devamlılığının sağlanması için vadesi dolan alacakların büyük bir kısmının yenileneceği,

c) Bir yıldan kısa vadeli varlıkların bazılarının, vadelerinde tahsil edilecek olmalarından dolayı sürekli olarak fonlanmayacakları,

ç) Teminata konu edilmemiş yüksek kaliteli likit varlıkların, teminat olarak kullanılmak veya satılmak suretiyle fonlama yaratabilmeleri nedeniyle söz konusu varlıkların tamamı için istikrarlı fon gerekmeyeceği,

d) Bilanço dışı borçların bir kısmının bir yıl içerisinde nakde dönüşebileceği, değerlendirilir.

(2) Gerekli istikrarlı fon tutarı, bankaların bilanço içi varlıklarının TFRS uyarınca değerlendirilmiş tutarlarından ve bilanço dışı borçlarından, Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca ayrılmış özel karşılıkların düşülmesi suretiyle hesaplanan değere, ilgili dikkate alma oranları uygulandıktan sonra bulunacak tutarlar toplanarak hesaplanır.

(3) Dikkate alma oranları, varlıkların önemli bir maliyet üstlenmeksizin bir yıl boyunca teminatlı borçlanmada teminat olarak kullanılamayacakları, satılarak nakde dönüştürülemeyecekleri ya da vadelerinde yenilenecekleri gibi sebeplerle yeniden fonlanmalarının gerekeceği varsayımına dayanarak belirlenir.

(4) Bir varlığın vadesi tespit edilirken, tarafların vade uzatmaya ilişkin opsiyonunun bulunup bulunmadığı dikkate alınır. Varlığın vadesinin uzatılmasına ilişkin opsiyonun kullanılmasının bankanın ihtiyarında olması halinde dahi bu opsiyonun kullanılarak varlığın kalan vadesinin uzatılabileceği dikkate alınır.

(5) Gerekli istikrarlı fon tutarı hesaplamasında, vadesiz veya vadesi belli olmayan alacaklar bir yıl veya daha uzun vadeli olarak kabul edilir.

(6) Uzun vadeli varlıkların, bir yıllık zaman içerisinde tahsil edilmesi beklenen kısmı ilgili vade diliminde hesaplamaya katılır.

(7) Piyasa tarafından bir varlığın yasal vadesinin uzatılmasının beklenildiği durumlarda, söz konusu varlık beklenen itfa tarihine göre gerekli istikrarlı fon hesaplamasında dikkate alınır.

(8) Gerekli istikrarlı fon tutarı hesaplamasına, teslim tarihine göre muhasebeleştirilmenin kullanıldığı durumlarda, henüz bilançoya yansıtılmamış ancak teslim tarihinde yansıtılacak olan alım talimatı verilen finansal araçlar, döviz ve emtia dahil edilir, satış talimatı verilen finansal araçlar, döviz ve emtia dahil edilmez. Bilançoya türev işlem veya menkul kıymet finansman işlemleri olarak yansıtılmış işlemler için teslim tarihine göre muhasebeleştirme kullanılmaz.

(9) Gerekli istikrarlı fon tutarı hesaplamasında, alacağın teminatın değerini aşan kısmı teminatsız kabul edilir. Teminatlı ve teminatsız kısmın ayrıştırılamaması durumunda alacağın tamamı için ilgili dikkate alma oranlarından yüksek olanı uygulanır.

(10) Gerekli istikrarlı fon tutarı hesaplamasına dahil edilecek birinci, 2A, 2B kalite likit varlıklarda Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartlar aranmaz ve bu varlıklar için aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uygulanmaz.

(11) Nakit ödemeye dayalı olan kıymetli maden cinsinden banka plasmanları ile krediler için işlemin karşı tarafına ve kalan vadesine göre ilgili dikkate alma oranı uygulanır. Teslimatlı ödemeye dayalı olan kıymetli maden cinsinden banka plasmanları ile krediler 22 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen fiziki teslimatlı emtia gibi dikkate alınır.

Teminata konu edilmiş bilanço içi varlıklar

MADDE 13- (1) Teminata konu edilme süresi bir yıl veya daha uzun bir sürede dolacak olan bilanço içi varlıklar yüzde yüz dikkate alma oranına tabi tutulur.

(2) Teminata konu edilmemiş olsalardı yüzde elli ya da daha düşük dikkate alma oranı uygulanacak olan, ancak teminata konu edilme süresi altı ay veya altı aydan uzun bir yıldan kısa bir sürede dolacak olan bilanço içi varlıklar yüzde elli dikkate alma oranına tabi tutulur.

(3) Teminata konu edilmemiş olsalardı yüzde elliden yüksek dikkate alma oranı uygulanacak olan, ancak teminata konu edilme süresi altı ay veya altı aydan uzun bir yıldan kısa bir sürede dolacak olan bilanço içi varlıklar yüzde elliden yüksek olan ilgili dikkate alma oranına tabi tutulur.

(4) Teminata konu edilme süresi altı aydan kısa sürede dolacak olan bilanço içi varlıklar, teminata konu edilmemiş varlıklar olarak dikkate alınır.

Menkul kıymet finansman işlemleri ve teminat swapları

MADDE 14- (1) Menkul kıymet finansman işlemlerine ve teminat swaplarına ilişkin olarak verilen ve bilanço içinde izlenen menkul kıymetler gerekli istikrarlı fon hesaplamasında dikkate alınır. Söz konusu menkul kıymetlerin vadesi olarak işlemin kalan vadesi dikkate alınır.

(2) Menkul kıymet finansman işlemlerine ve teminat swaplarına ilişkin olarak alınan ve bilanço içinde izlenen menkul kıymetler gerekli istikrarlı fon hesaplamasında dikkate alınır. Söz konusu menkul kıymetlerin vadesi olarak işlemin vadesi dikkate alınır.

(3) Ters repo işlemleri sebebiyle alınan ve bilanço içinde izlenmeyen teminatların yeniden teminata konu edilmesi ya da satılması durumunda, ters repo işlemlerinden kaynaklanan alacaklar 13 üncü madde kapsamında teminata konu edilmiş bilanço içi varlık olarak değerlendirilir. Bu teminatların yeniden teminata konu edilmesi durumunda, ters repo işleminin vadesi olarak, teminata konu edilme işleminin kalan vadesi dikkate alınır. Teminatların satılması durumunda ise ters repo işleminin vadesi olarak, ters repo işleminin kalan vadesi dikkate alınır.

(4) Ters repo işlemleri sebebiyle alınan ve bilanço içinde izlenen teminatların yeniden teminata konu edilmesi durumunda, söz konusu teminatlar ve ters repo işleminden kaynaklanan alacaklar 13 üncü madde kapsamında teminata konu edilmiş varlık olarak değerlendirilir. Bu durumda teminatın ve ters repo işleminden kaynaklanan alacakların vadesi olarak, teminata konu edilme işleminin kalan vadesi dikkate alınır. Ters repo işlemleri sebebiyle alınan ve bilanço içinde izlenen teminatların satılması durumunda, ters repo işlemlerinden alacaklar 13 üncü madde kapsamında teminata konu edilmiş varlık olarak değerlendirilir ve vade olarak ters repo işleminin kalan vadesi dikkate alınır. Satılan teminat net istikrarlı fonlama oranı hesaplamasında dikkate alınmaz.

(5) Aynı karşı tarafla yapılan menkul kıymet finansman işlemleri aşağıdaki şartların sağlanması koşuluyla netleştirilmek suretiyle mevcut istikrarlı fon veya gerekli istikrarlı fon hesaplamasına katılır:

a) İşlemlerin teslim tarihlerinin aynı olması gerekir.

b) Karşı tarafa olan borçlar ile karşı taraftan alacakların netleştirilmesi hakkının temerrüt, ödeme aczine düşülmesi, iflas dahil tüm koşullarda geçerli olması gerekir.

c) Netleştirmeye konu işlemler üzerinden doğan alacak ve borçların bir tarafın diğer tarafa netleştirmenin yapıldığı gün tek bir net tutarda borçlu olmasını sağlayacak şekilde netleştirilmesi gerekir. Netleştirme işleminin aynı netleştirme sistemi üzerinden yürütülmesi, netleştirmenin gün sonunda gerçekleşmesi ve bir tarafın teslim yükümlülüğünü yerine getirememesinin netleştirme işleminin engellenmesini önleyecek nakit ve/veya gün içi kredi limitleri ile desteklenmesi gerekir.

Türev varlıklar

MADDE 15- (1) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-2'sinin ikinci kısmının birinci bölümünde belirtilen cari piyasa değerleri pozitif olan türev işlemler, aşağıdaki koşulların gerçekleşmesi halinde cari piyasa değerlerinden alınan teminatların düşürülmesi suretiyle hesaplama katılır:

a) Değişim teminatının nakit olması gerekir.

b) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-4'ü kapsamında nitelikli işlem olarak değerlendirilmeyenler için alınan nakit değişim teminatının alan tarafça serbestçe kullanımının mevzuat veya sözleşmelerle kısıtlanmamış olması gerekir.

c) Nakit değişim teminatının, asgari günlük olarak türev işlemlerin gerçeğe uygun değerine dayanılarak belirlenmesi ve değişime tabi tutulması gerekir. Bu şartın sağlanması için türev işlemlerin

günlük olarak değerlendirilmesi gerekir. Bir önceki gün sonu piyasa değerine göre belirlenen ve bir sonraki işlem gününün sabahında değişime tabi tutulan nakit değişim teminatının bu bentteki koşulu sağladığı kabul edilir.

ç) Nakit değişim teminatı ile türev işlemin aynı para birimi cinsinden olması gerekir.

d) Nakit değişim teminatının, eşik risk tutarı ile asgari transfer teminat tutarına tabi olan türev işlemin gerçeğe uygun değerini karşılayacak tutarda olması gerekir.

e) Türev işlemin ve nakit değişim teminatının işlemlerin tarafları arasında yapılan aynı netleştirme sözleşmesinde düzenlenmesi gerekir. Netleştirme sözleşmesinin, alınan ya da verilen nakit değişim teminatları da dikkate alınmak suretiyle tek bir net tutarda borçlu olunmasını sağlaması ve temerrüt, ödeme acizine düşülmesi, iflas dahil tüm koşullarda geçerli olması ve Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-2'sinin ikinci kısmının birinci bölümünün yedinci fıkrasında yer alan şartları taşıması gerekir. Bu bendin uygulamasında, birden fazla netleştirme sözleşmesinin netleştirilmesine imkan tanıyan netleştirme sözleşmeleri de aynı netleştirme sözleşmesi olarak değerlendirilir.

f) Bu fıkranın uygulamasında netleştirme sözleşmeleri, özel netleştirme sözleşmeleri ile Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-4'ü kapsamında bir merkezi karşı taraf ile yapılan diğer netleştirme sözleşmelerini ifade eder.

(2) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-2'sinin ikinci kısmının birinci bölümünün yedinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyan netleştirme sözleşmelerinin kapsadığı türev işlemler netleştirilmek suretiyle dikkate alınır.

Yüzde sıfır dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 16- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki varlıklar yüzde sıfır dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Kasa ve efektif deposu.

b) Merkez bankaları nezdindeki vadesiz ve vadeli, serbest ve serbest olmayan hesaplar ile zorunlu karşılıklar.

c) Merkez bankalarından olan kalan vadesi altı aydan kısa olan alacaklar.

ç) Finansal araçların, dövizin ve emtianın satımından kaynaklanan; ilgili piyasa veya işlem türüne ilişkin standart süreç içinde ya da uzlaşma/teslim tarihinde gerçekleşmesi beklenen veya uzlaşma/teslim tarihinde teslimi gerçekleşmemiş olsa da ileride teslim edileceği beklenen alacaklar.

Yüzde beş dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 17- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında 16 ncı maddede belirtilen varlıklar hariç aşağıdaki varlıklar yüzde beş dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen birinci kalite likit varlıklardan teminata konu edilmemiş olan varlıklar.

b) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-1'inde belirtilen kredi kalitesi kademesi yüzde sıfır risk ağırlığına tekabül etmeyen ülkelerin merkezi yönetimleri ya da merkez bankalarınca ulusal para birimleri dışındaki bir para birimi cinsinden ihraç edilen borçlanma araçlarının Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik kapsamında hesaplanan net nakit çıkışlarını aşan kısmı.

Yüzde on dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 18- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlardan kalan vadesi altı aydan kısa olan, Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen birinci kalite likit varlıklarla teminatlandırılmış, alınan teminatın alacağın vadesi boyunca serbestçe yeniden teminata konu edilebilen, kendisi teminata konu edilmemiş alacaklar yüzde on dikkate alma oranına tabi tutulur.

Yüzde on beş dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 19- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki varlıklar yüzde on beş dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen 2A kalite likit varlıklardan 16 ncı maddede dikkate alınan varlıklar hariç teminata konu edilmemiş olanlar.

b) Vadesi altı aydan kısa, kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlardan olan kendisi teminata konu edilmemiş 18 inci madde kapsamında değerlendirilmeyen alacaklar.

Yüzde elli dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 20- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki varlıklar yüzde elli dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen 2B kalite likit varlıklardan 16 ncı maddede dikkate alınan varlıklar hariç teminata konu edilmemiş olanlar.

b) Kalan vadesi altı ay veya altı aydan uzun bir yıldan kısa olan merkez bankaları, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlardan alacaklar.

c) Kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlara depo edilen, kalan vadesi bir yıldan kısa olan, Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen operasyonel mevduat/katılım fonu.

ç) Kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlar dışındaki kurumsal müşteriler, çok taraflı kalkınma bankaları ve ulusal kalkınma bankaları, gerçek kişiler, perakende müşteriler, merkezi yönetimler ve kamu kuruluşlarından alacaklar dahil kalan vadesi bir yıldan kısa olan, Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca yüksek kaliteli likit varlık niteliğini haiz olmayan ve yukarıdaki hükümlerde belirtilmeyen diğer varlıklar.

d) 17 nci, 18 inci, 19 uncu maddeler ile bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen varlıklardan teminata konu edilme süresi altı ay veya altı aydan uzun bir yıldan kısa olanlar.

Yüzde altmış beş dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 21- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki varlıklar yüzde altmış beş dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olan, Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-1'i uyarınca yüzde otuz beş ya da daha düşük risk ağırlığına tabi tutulan, ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan, kendisi teminata konu edilmemiş alacaklar.

b) Kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlardan olanlar hariç, kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olan, Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-1'i uyarınca yüzde otuz beş ya da daha düşük risk ağırlığına tabi tutulan ve yukarıdaki hükümlerde yer almayan, kendisi teminata konu edilmemiş alacaklar.

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen alacaklardan teminata konu edilme süresi altı ay veya altı aydan uzun bir yıldan kısa olanlar.

Yüzde seksen beş dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 22- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki varlıklar yüzde seksen beş dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Bilanço içinde veya dışında izlendiğine bakılmaksızın, türev sözleşmelerin başlangıç teminatı olarak verilen nakit, menkul kıymet ve diğer varlıklar ile merkezi karşı tarafa garanti fonu olarak verilen nakit, menkul kıymet ve diğer varlıklar.

b) Kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlardan olanlar hariç, kalan vadesi bir yıl veya daha uzun süre olan, Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin EK-1'i uyarınca yüzde otuz beşten daha yüksek risk ağırlığına tabi tutulan, canlı alacak olarak nitelendirilen teminata konu edilmemiş alacaklar.

c) Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca yüksek kaliteli likit varlık niteliğini haiz olmayan ve teminata konu edilmemiş borsada işlem gören hisse senetlerinden ve kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olan borçlanma araçlarından canlı alacak niteliğini haiz olanlar.

ç) Altın dahil fiziki teslimatlı emtia.

d) (b) ilâ (ç) bentlerinde belirtilen alacaklardan teminata konu edilme süresi altı ay veya altı aydan uzun bir yıldan kısa olanlar.

(2) Bankanın başlangıç ve değişim teminatını ayırtıramadığı durumlarda;

a) Başlangıç teminatının herhangi bir değişkene bağlı olmaksızın sabit olarak belirlendiği tezgah üstü türev işlemlerde, yatırılan teminatın bir kısmı değişim teminatı olarak bankaya geri dönmüş olsa da, başlangıç teminatı olarak işlemin başlangıcında sözleşme gereği yatırılan tutar,

b) Başlangıç teminatının portföy bazında hesaplandığı tezgah üstü türev işlemlerde başlangıç teminatı olarak, bankanın aldığı değişim teminatları sebebiyle fiziki olarak yatırdığı teminat tutarının sözleşmede belirtilenden az olması durumunda dahi, net istikrarlı fonlama oranı hesaplama tarihi itibarıyla portföyün değerine göre hesaplanan başlangıç teminatı tutarı,

c) Merkezi karşı taraflarla yapılan türev işlemlerde, başlangıç teminatı olarak, banka tarafından yatırılan başlangıç ve değişim teminat tutarlarının toplamından portföyün değer düşüklüğünün indirilmesi sonucu bulunan tutar,

dikkate alınır.

(3) Türev işlemler için müşteriler adına verilen başlangıç teminatları bankanın işlemin karşı tarafına garantör olmadığı durumda gerekli istikrarlı fon hesaplamasında dikkate alınmaz.

(4) Türev işlemler için başlangıç teminatı olarak verilen menkul kıymetler ya da diğer varlıklardan, daha yüksek bir dikkate alma oranına tabi tutulabilecek olanlara, ilgili dikkate alma oranı uygulanır.

(5) Türev işlemler için verilen ve bilanço içinde izlenen başlangıç teminatları 13 üncü madde kapsamında teminata konu edilmiş varlık olarak değerlendirilmez.

Yüzde yüz dikkate alma oranına tabi tutulan varlıklar

MADDE 23- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, aşağıdaki varlıklar yüzde yüz dikkate alma oranına tabi tutulur:

a) Bir yıl veya daha uzun vadeli olarak teminata konu edilmiş varlıklar.

b) Vadesine bakılmaksızın, 15 inci madde uyarınca hesaplanan türev varlıkların 6 ncı madde uyarınca hesaplanan türev yükümlülüklerden fazla olan kısmı.

c) Vadesine bakılmaksızın, 6 ncı madde uyarınca hesaplanan türev yükümlülüklerin değişim teminatı düşülmeden önceki tutarının yüzde onu.

ç) Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen donuk alacaklar, kalan vadesinin bir yıldan kısa olduğu belirlenemeyen ters repo alacakları dahil belirli bir vadesi olmayan varlıklar ile kalan vadesi bir yıl veya daha uzun olan kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlardan olan alacaklar, borsada işlem görmeyen hisse senetleri, maddi duran varlıklar, Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen indirim kalemleri, iştirak ve bağlı ortaklıktaki paylar dahil yukarıdaki hükümlerde yer almayan diğer varlıklar.

Bilanço dışı borçlar

MADDE 24- (1) Gerekli istikrarlı fon hesaplamasında, Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmeliğin 27 nci ve 28 inci maddelerinde belirtilen bilanço dışı borçlar yüzde beş dikkate alma oranına tabi tutulur.

TCMB ile yapılan olağandışı likidite işlemleri

MADDE 25- (1) TCMB'nin finansal piyasaların genelinde yaşanan bir stres ya da makroekonomik gelişmeler karşısında gerçekleştirdiği istisnai ve geçici olağandışı likidite işlemleri kapsamında TCMB'den likidite temin etmek amacıyla TCMB'ye teminata verilen varlıklar için bu Yönetmelikte belirtilenlerden daha düşük bir dikkate alma oranı belirlemeye TCMB ile yapılacak değerlendirme sonucunda Kurul yetkilidir. Her hâlükârda bu oran, varlık teminata konu edilmemiş olsaydı uygulanacak olan dikkate alma oranından daha düşük olamaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen olağandışı likidite işlemleri kapsamında TCMB'nin piyasada oluşan likidite fazlasını piyasadan çekmesinden kaynaklanan altı ay veya daha uzun vadeli TCMB'den olan alacaklar için yüzde beşten az olmayacak bir dikkate alma oranı belirlemeye TCMB ile yapılacak değerlendirme sonucunda Kurul yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Net İstikrarlı Fonlama Oranına İlişkin Raporlama ve Oransal Sınırlara Uyumsuzluk

Net istikrarlı fonlama oranına ilişkin raporlama

MADDE 26- (1) Özkaynak hesaplama dönemleri itibarıyla aylık olarak hesaplanan konsolide ve konsolide olmayan net istikrarlı fonlama oranı Kurulca belirlenecek sürelerde Kuruma gönderilir.

Oransal sınırlara uyumsuzluk

MADDE 27- (1) Konsolide ve konsolide olmayan net istikrarlı fonlama oranından herhangi birinin asgari oranın altına düşmesi halinde, ilgili uyumsuzluk bir sonraki hesaplama dönemine kadar giderilir ve bir takvim yılı içerisinde her iki oran için bir defadan fazla uyumsuzluk gerçekleştirilemez.

(2) Asgari oranların sağlanamaması halinde, bu durumun nedenleri, söz konusu durumun giderilmesine ilişkin alınması planlanan önlemler ile birlikte 26 ncı maddenin birinci fıkrası uyarınca belirlenen süre içinde Kuruma bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile 27 nci maddesi 1/1/2024 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.